

ANNA PIWKOWSKA

Frančeska

A N N A
P I W K O W S K A

Fr an č es ka

Iliustravo Emilka Bojańczyk

Iš lenkų kalbos vertė Kazys Uscila

Eilėraščius iš lenkų kalbos vertė Vladas Braziūnas

Vilnius
2016

I scena

KURIOJE FRANČESKA NENORI BŪTI FRANČESKA, O JOS GYVENIMAS PASIKEIČIA

FRANČESKA nenorėjo būti Frančeska. Pagal nuotaiką – mažiau arba labiau. Priešingai, norėjo būti Ane iš Žaliastogių, Rebeka de Vinter arba Skarlet Ohara. Bet tą dieną, kai greitoji išvežė mamą į ligoninę, Frančeska nenorėjo būti nei Ane, nei Rebeka, nei Skarlet. Tiesiog labiausiai už viską pasaulyje nenorėjo būti Frančeska.

Blogiausia buvo tai, kad ji namuose liko visiškai viena ir neturėjo supratimo, kam reiktų paskambinti. Gal Maciui, kuris buvo jos geriausias bičiulis? Bet kaip tokioje situacijoje Macius galėtų pagelbėti? Juk jis dar mažiau praktiškas nei Frančeska. Visada vaikšto kaip be galvos, jo marškiniai paprastai išsipešę iš kelnų, batraiščiai dažniausiai nesurišti. Su Maciumi galima sėdėti ant laiptų ir kalbėtis apie knygas. Arba apie žalčius. Kaip Lietuvoje, iš kur kilę Maciaus proseneliai, į dubenėlius žalčiams pildavo pieno. Kad jie saugotų namų ramybę. Apskritai su Maciumi galima kalbėtis apie sielas ir ne šio pasaulio dalykus.

Bet didžiausias Maciaus privalumas buvo tas, kad jis, kaip ir Frančeska, nekeitė knygų apie magiją. Visi mokykloje skaitė tokias knygas. O Marcinas, iškalbingiausias ir labiausiai išpuikęs, pažengė net tiek, kad įkūrė „Slaptąjį Hario Poterio klubą“. Frančeska nutarė, kad jis pats laikė save, pasigailėk Viešpatie, Hariu Poteriu. Kokia nesąmonė. Beje, tas jo klubas visai nebuvo slaptas, nes visi apie jį šnekėjo. Bet ne kiekvienas galėjo jam

priklausyti. Klubas, kaip teigė Marcinas, buvo elitinis. Frančeska nelaikė savęs per daug drąsia, bet didžiavosi tuo, kad kai Marcinas pakvietė ją stoti į klubą, ji atsakė. Ir visos klasės akivaizdoje pasakė, kad nepakenčia magijos, o knygas apie burtininkus laiko kvailomis.

Iš tiesų labiausiai ją sunervino tai, kad Marcinas nepakvietė stoti į klubą Maciaus. Lyg Macius nebūtų Marcinui pakankamai elitinis. Ir gal visų pirma dėl to dabar ji kiekviena proga kalbėjo, kad nekenčia magijos. Užtat labai mėgo poeziją. Gal tai ir per skambiai pasakyta, nes iš tiesų žinojo tik du tikrus eilėraščius. Tai yra tokius, kurių nereikėjo mokytis mokykloje. Kai buvo dešimties metų ir sirgo angina, mama atnešė jai dvi eilėraščių knygeles. Vienos viršelis buvo su paukščiais, o kitos – geltonas, šiugždančiu celofanu. Iš pirmosios tada išmoko atmintinai labai ilgą eilėraščių. Jis buvo apie Krokuvą ir užburta puskarietę. Ir apie jūreivį, baisų palaidūną, kuris metė jį įsimylėjusią merginą. Pasirinko verčiau išplaukti į jūrą ir niekada negrįžti. Tai yra gal ir norėjo sugrįžti, bet banginis prarijo jį gelmėse. Ir dar ten buvo kažkoks Artūras ir juodaodžiai. Tai neskambėjo labai rimtai, bet Frančeska manė, kad tai labai geras eilėraščių. Nes buvo ilgesingas ir kartu labai juokingas.

– Kraukis daiktus ir nepamiršk knygų. Taip pat pasiimk šiltų drabužių. Nuo šiandien gyvensi su manimi Žolibožo kvartale. Aišku, normaliai lankysi mokyklą. Ir gali būti, kad visa sumaištis truks iki žiemos.

Frančeską vėl apėmė baimė. „Iki žiemos? Tai kada grįš mama? Ir kur ji bus, kol jos nebus? Ir kaip ji, Frančeska, gali gyventi su moterimi, apie kurios egzistavimą prieš dešimt minučių nė nežinojo? Savo ruožtu, koks tai turėtų būti žmogus, jeigu mama niekada apie ją net neužsiminė? Ir kodėl? Ką tokio iškrėtė jos motinos motina arba atvirksčiai – Frančeska visada stengėsi būti teisinga, net jeigu tai buvo susiję su pačiais artimiausiais asmenimis – ką iškrėtė jos mama savo motinai, kad jos išvis nepalaikė ryšių? Ir kodėl dabar mama atsiuntė ją čionai pasiimti Frančeskos?“ Visos tos mintys kunkuliavo mergaitės galvoje, kol ji chaotiškai ir paskubomis pakavo savo daiktus. Bobšė atsisėdo ant fotelio ir laukė. Iš rankinės ištraukė pakelį cigarečių.

– Kur degtukai, Frančeska?

– Virtuvėje, – burbtelėjo ji.

Bobšė nepatenkinta dėbtelėjo ir nuėjo į virtuvę. Po valandėlės grįžo

Frančeska taip labai nudžiugo dėl to, ką išgirdo apie mamą, kad nė neatsakė, tik nubėgo į kambarį ir tvarkingai sulankstė ant stalo gulėjusį lapelį. Taigi burtai suveikė! Nežinojo, kaip tai pavadinti, bet būtent tą akimirką patikėjo stebuklinga poezijos galia. Paprasčiau sakant, patikėjo, kad tai, ką žmogus parašo eilėmis, gali išsipildyti.

Trylikametės Frančeskos gyvenimas – saulėtas ir gražus. Tačiau vieną dieną viskas apvirsta aukštyn kojomis ir Frančeskai vienai tenka dorotis su užgriuvusiomis problemomis. Kone didžiausia jų – nežinia iš kur atsiradusi „bobšė“, nepažįstama pretenzinga moteris, vadinanti save močiute. Frančeskai su ja dar ir gyventi teks! Negana to, savyje mergina pajunta bundant keistą, iki šiol nepažintą troškimą... rašyti! Bet argi gali moteris tapti poete? Juk Fiona sakė, kad poeziją rašo tik vyrai! Norėdama tai išsiaiškinti, Frančeska leidžiasi į kelionę po nepažintą poezijos pasaulį, kuris mergaitės sieloje padeda skleistis ne tik kūrybos džiaugsmui, bet ir tikrai draugystei bei pirmiesiems jausmams.

Išrinkta geriausia 2014 metų knyga Lenkijoje!

www.niekorimto.lt
Akcijos ir ypatingi pasiūlymai

Tik internetu

ISBN 978-609-441-320-9

9 786094 413209